

ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา
กับสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครู สังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตมีนบุรี
The Relationship Between Innovative Leadership of School Administrators and
Teachers' Learning Management Competency Under Min Buri District Office,
Bangkok Metropolitan Administration
บุษยามาศ พะนิจรัมย์
Bussayamas panidram
E-mail Bussayamas.pan@rmutr.ac.th

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ ดังนี้ (1) เพื่อศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด กรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตมีนบุรี (2) เพื่อศึกษาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครู สังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตมีนบุรี (3) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา กับ สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครู สังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตมีนบุรี ตามความคิดเห็นของครู จำแนก ตามเพศ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน การวิจัยนี้เป็นการวิจัยปริมาณ กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 210 คน ได้แก่ ข้าราชการครูสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตมีนบุรี เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูล ด้วยสถิติ ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที และการวิเคราะห์ค่า สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน ผลการวิจัยพบว่า 1) ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด กรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตมีนบุรี พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก 2) สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครู สังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตมีนบุรี พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และ 3) ความสัมพันธ์ระหว่าง ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา กับสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครู สังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตมีนบุรี พบว่า มีความสัมพันธ์ทางบวก

คำสำคัญ : ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ ผู้บริหารสถานศึกษา การเรียนรู้ของครู

Abstract

The objectives of this research were: (1) to study the innovative leadership of school administrators under the Bangkok Metropolitan Administration (BMA), Min Buri District Office; (2) to investigate the learning management competency of teachers under the BMA, Min Buri District Office; and (3) to examine the relationship between the innovative leadership of school administrators and the learning management competency of teachers as perceived by teachers, classified by gender, educational attainment, and work experience. This study employed a quantitative research methodology. The sample consisted of 210 government teachers under the BMA, Min Buri District Office. Data were collected using a questionnaire and analyzed through statistical measures, including frequency, percentage, mean, standard deviation, t-test, and Pearson's Product Moment Correlation Coefficient. The research findings revealed that: 1) the overall level of innovative leadership of school administrators under the BMA, Min Buri District Office, was at a high level; 2) the overall level of learning management

competency of teachers under the BMA, Min Buri District Office, was at a high level; and 3) there was a significant positive relationship between the innovative leadership of school administrators and the learning management competency of teachers under the BMA, Min Buri District Office.

Keywords: Innovative Leadership, Learning Management Competency, School Administrators, Teachers' Learning Management

บทนำ

การศึกษาถือเป็นรากฐานสำคัญและเป็นกลไกหลักในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนากำลังคนของประเทศให้มีคุณภาพ ท่ามกลางบริบทของการเปลี่ยนแปลงในกระแสโลกาภิวัตน์ที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560) ทั้งนี้ รัฐบาลไทยได้กำหนดวิสัยทัศน์เชิงยุทธศาสตร์ระยะยาวที่มุ่งเน้นให้ประเทศไทยมีความ "มั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน" โดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นแนวทางหลักในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนการจัดการศึกษาในยุคปัจจุบันจึงจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนกระบวนทัศน์ใหม่ (Paradigm Shift) โดยมุ่งเน้นการสร้างเสริมทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 อันประกอบด้วย ทักษะด้านการเรียนรู้และนวัตกรรม ทักษะชีวิตและอาชีพ ตลอดจนทักษะด้านสารสนเทศและเทคโนโลยี (อมรรัตน์ เตชะนอก, 2563) ซึ่งการจะขับเคลื่อนสถานศึกษาให้บรรลุเป้าหมายเหล่านี้ได้นั้น ปัจจัยสำคัญที่สุดประการหนึ่งคือ "ตัวผู้บริหารสถานศึกษา"

การพัฒนาคุณภาพการศึกษาถือเป็นพันธกิจหลักในการยกระดับทรัพยากรมนุษย์ โดยมีรากฐานจากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (มาตรา 24 และ 30) ซึ่งกำหนดให้ผู้สอนบูรณาการกระบวนการวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของการจัดการเรียนรู้ เพื่อสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพและความแตกต่างระหว่างบุคคล สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ที่ 2 ของแผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ. 2560-2579) ที่มุ่งเน้นการผลิตและพัฒนากำลังคนผ่านการวิจัยและนวัตกรรม เพื่อเสริมสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันและการสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจให้แก่ประเทศนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) จึงให้ความสำคัญกับการใช้การวิจัยเป็นกลไกเชิงกลยุทธ์ ทั้งในด้านการบริหารจัดการ การพัฒนาหลักสูตร และโดยเฉพาะอย่างยิ่งการวิจัยในชั้นเรียน (Classroom Action Research) เพื่อบ่มเพาะทักษะในศตวรรษที่ 21 (3Rs 8Cs) ผ่านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ที่มุ่งเน้นการลงมือปฏิบัติจริง การพัฒนาระบบการเรียนการสอนที่ขับเคลื่อนด้วยการวิจัยอย่างเป็นรูปธรรมจึงเป็นปัจจัยสำคัญที่นำไปสู่การพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างยั่งยืน

ท่ามกลางกระแสการเปลี่ยนแปลงอย่างฉับพลันของเทคโนโลยีสารสนเทศ (Disruptive Technology) นวัตกรรมได้ทวีความสำคัญในฐานะกลไกหลักในการขับเคลื่อนสังคมและรากฐานการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์สถาบันการศึกษาจึงจำเป็นต้องเร่งสร้างสรรคและประยุกต์ใช้นวัตกรรม ทั้งในมิติของกระบวนการจัดการและวิธีการเรียนรู้ เพื่อตอบสนองต่อพลวัตของโลกปัจจุบัน โดยนวัตกรรมที่มีประสิทธิภาพต้องตั้งอยู่บนพื้นฐานความแปลกใหม่ที่สร้างสรรค สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง และสร้างคุณประโยชน์ในวงกว้าง (องค์การประจันเขตต์, 2557) การยกระดับสถานศึกษาไปสู่การเป็น "องค์กรแห่งนวัตกรรม" (Innovative Organization) จึงถือเป็นกลยุทธ์สำคัญในการสร้างความได้เปรียบภายใต้ระบบเศรษฐกิจฐานความรู้ความสำเร็จในการเปลี่ยน

ผ่านองค์กรขึ้นอยู่กับศักยภาพของบุคลากรทุกระดับในการร่วมกันพัฒนาทักษะด้านนวัตกรรมเพื่อปฏิรูปกระบวนการทำงาน ซึ่งส่งผลโดยตรงต่อการพัฒนาสมรรถนะผู้เรียนให้พร้อมสำหรับการแข่งขันในโลกอาชีพ

ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมถือเป็นสมรรถนะหลักที่มีความจำเป็นเร่งด่วนในการขับเคลื่อนสถานศึกษาให้สามารถสร้างสรรค์นวัตกรรมและกระบวนการจัดการเรียนรู้รูปแบบใหม่ เพื่อตอบสนองต่อความท้าทายในยุคแห่งการเปลี่ยนแปลงฉับพลัน (Disruption) และยกระดับคุณภาพการศึกษาให้เท่าทันพลวัตของโลก (จิตตินันท์ นันทะศรี, 2563) ในบริบทนี้ ผู้บริหารสถานศึกษาจึงเปรียบเสมือน "ปัจจัยยุทธศาสตร์" สำคัญในการวางรากฐานและสร้างระบบนิเวศน์ที่เอื้อต่อการเปลี่ยนแปลง โดยทำหน้าที่เป็นตัวแปรหลักในการกำหนดทิศทางสถานศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนที่มีความเฉพาะเจาะจงมากขึ้นเพื่อให้บรรลุเป้าหมายดังกล่าว ผู้บริหารจำเป็นต้องได้รับการพัฒนาศักยภาพอย่างต่อเนื่องเพื่อปรับเปลี่ยนบทบาทสู่การเป็น "ผู้นำโรงเรียนนวัตกรรม" (Innovative School Leader) ที่พร้อมเผชิญกับความไม่แน่นอน ขณะเดียวกันต้องทำหน้าที่เป็นผู้อำนวยความสะดวก (Facilitator) ที่ส่งเสริมให้ครูผู้สอนสามารถสร้างสรรค์นวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ที่ทันสมัย การบูรณาการนวัตกรรมเข้ากับกระบวนการเรียนรู้อย่างเป็นระบบไม่เพียงแต่จะช่วยยกระดับมาตรฐานการศึกษาสู่ระดับสากลเท่านั้น แต่ยังเป็นกลไกสำคัญในการนำพาองค์กรก้าวสู่การเป็น "โรงเรียนนวัตกรรมคุณภาพ" ที่สามารถสร้างพลเมืองให้มีศักยภาพพร้อมแข่งขันและดำรงชีวิตในโลกอนาคตได้อย่างยั่งยืน

ในกระบวนการยกระดับคุณภาพการศึกษานั้น "สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครู" ถือเป็นดัชนีชี้วัดความสำเร็จที่สำคัญที่สุดประการหนึ่ง โดยสมรรถนะดังกล่าวสะท้อนถึงพฤติกรรมและความสามารถในการบูรณาการความรู้ ทักษะปฏิบัติ และกลวิธีการสอนที่หลากหลายให้สอดคล้องกับบริบทของผู้เรียน ครูที่มีสมรรถนะสูงจะสามารถคัดสรรสื่อ แหล่งเรียนรู้ และเครื่องมือวัดผลประเมินผลได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนมีคุณลักษณะส่วนบุคคลที่เอื้อต่อการถ่ายทอดองค์ความรู้ ดังนั้น การพัฒนาสมรรถนะของครูให้เท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลงนี้จึงเป็นภารกิจเร่งด่วนที่สถานศึกษาต้องดำเนินการ เพื่อให้มั่นใจว่ากระบวนการเรียนการสอนจะสามารถสร้างผู้เรียนที่มีทักษะการสร้างสรรค์และนวัตกรรม อันเป็นรากฐานสำคัญในการขับเคลื่อนสังคมไทยสู่การเป็นสังคมแห่งปัญญาอย่างยั่งยืน

ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาถือเป็นกลไกเชิงกลยุทธ์ที่ส่งผลโดยตรงต่อการขับเคลื่อนสมรรถนะของครู โดยผู้นำที่เป็นนักนวัตกรรมจะช่วยสร้างบรรยากาศแห่งการเรียนรู้ สนับสนุนทรัพยากร และสร้างแรงจูงใจให้ครูเกิดความตื่นตัวในการพัฒนาเทคนิคการจัดการเรียนรู้ที่ทันสมัย ด้วยเหตุนี้ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทั้งสองจึงมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการยกระดับคุณภาพการศึกษา ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตมีนบุรี เพื่อเป็นข้อมูลให้กับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการสถานศึกษาเป็นแนวทางในการพัฒนาส่งเสริมกระบวนการบริหารสถานศึกษาได้ใช้ใช้ในการพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตมีนบุรี
2. เพื่อศึกษาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครู สังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตมีนบุรี
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครู สังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตมีนบุรี

การทบทวนวรรณกรรม

ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารงานวิจัย หลักการ แนวคิดทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมและสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครู ดังนี้

แนวคิดเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม

กุลชลี จงเจริญ (2561) กล่าวว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม คือ คุณลักษณะและพฤติกรรมเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่บูรณาการความฉลาดทางนวัตกรรมและการคิดสร้างสรรค์ เพื่อขับเคลื่อนบุคลากรและสร้างบรรยากาศแห่งการเรียนรู้ โดยมุ่งเน้นการค้นพบแนวทางหรือวิธีการปฏิบัติงานรูปแบบใหม่เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาให้กับองค์กร และนำพาความสำเร็จมาสู่สถานศึกษาอย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ โดยองค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาได้จำนวน 5 องค์ประกอบ ดังนี้

1.1 การมีวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลง จากการรวบรวมแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับ การมีวิสัยทัศน์ การมีวิสัยทัศน์เชิงนวัตกรรม และการมีวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลง ซึ่งพบความถี่รวมเท่ากับ 5 ผู้วิจัยจึงได้บูรณาการแนวคิดเหล่านี้และกำหนดชื่อองค์ประกอบว่า “การมีวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลง” เพื่อสะท้อนถึงความสามารถของผู้บริหารในการคาดการณ์และกำหนดทิศทางใหม่ของสถานศึกษา

1.2 การทำงานเป็นทีมและมีส่วนร่วม ผู้วิจัยได้รวมกลุ่มแนวคิดที่มีความสอดคล้องกัน ได้แก่ การทำงานเป็นทีมและการมีส่วนร่วมเชิงนวัตกรรม รวมถึงการสร้างสัมพันธภาพที่ดีภายในองค์กร ซึ่งพบความถี่รวมสูงสุดเท่ากับ 4 โดยกำหนดชื่อองค์ประกอบว่า “การทำงานเป็นทีมและมีส่วนร่วม” อันเป็นกลไกสำคัญในการสร้างพลังขับเคลื่อนนวัตกรรมจากฐานบุคลากร

1.3 การมีความคิดสร้างสรรค์ เป็นองค์ประกอบที่รวบรวมมิติด้านทักษะการคิด ได้แก่ การมีความคิดสร้างสรรค์, ทักษะการคิดเชิงนวัตกรรม, การประยุกต์ใช้ความรู้ และการมีจินตนาการทางนวัตกรรม ซึ่งพบความถี่รวมเท่ากับ 4 จึงกำหนดชื่อองค์ประกอบว่า “การมีความคิดสร้างสรรค์” เพื่อแสดงถึงกระบวนการคิดที่นำไปสู่การค้นพบวิธีการใหม่ๆ

1.4 การสร้างองค์กรแห่งนวัตกรรม จากการสังเคราะห์แนวคิดด้านการสร้างบรรยากาศองค์กร นวัตกรรม, การส่งเสริมเทคโนโลยี, การกำหนดกลยุทธ์เชิงนวัตกรรม และการแสดงบทบาทผู้นำนวัตกรรม ซึ่งพบความถี่รวมเท่ากับ 4 ผู้วิจัยจึงสรุปและกำหนดชื่อองค์ประกอบว่า “การสร้างองค์กรแห่งนวัตกรรม” โดยมุ่งเน้นที่การจัดระบบนิเวศและวัฒนธรรมภายในสถานศึกษา

1.5 การบริหารความเสี่ยง ในมิติด้านการเผชิญกับความเปลี่ยนแปลง ผู้วิจัยได้จัดกลุ่มแนวคิดเรื่องการบริหารความเสี่ยง, ความกล้าเสี่ยง, และการเปิดรับความไม่แน่นอนต่อนวัตกรรม ซึ่งพบความถี่รวมเท่ากับ 4 โดยกำหนดชื่อองค์ประกอบว่า “การบริหารความเสี่ยง” เพื่อสื่อถึงความสามารถในการควบคุมและจัดการผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากการปรับเปลี่ยนวิธีการใหม่ๆ

แนวคิดเกี่ยวกับสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครู

ปิยะนุช สุวพงษ์ (2559) กล่าวว่า สมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครู หมายถึง ความรู้ความสามารถ ทักษะ และเจตคติของครูในการวิเคราะห์หลักสูตรเพื่อออกแบบการเรียนรู้เชิงบูรณาการ โดยใช้กิจกรรมที่เน้นการปฏิบัติจริงและการเลือกใช้สื่อที่เหมาะสมกับผู้เรียน เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการคิด การแก้ปัญหา และสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ได้อย่างเต็มศักยภาพผ่านกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ โดยองค์ประกอบสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูได้จำนวน 5 องค์ประกอบ ดังนี้

2.1 การสร้างและพัฒนาหลักสูตร มิติดังนี้มุ่งเน้นความสามารถในการวิเคราะห์โครงสร้างหลักสูตร การวางแผนการจัดการเรียนรู้อย่างเป็นลำดับขั้นตอน ตลอดจนการประเมินผลประสิทธิภาพการใช้หลักสูตรเพื่อให้

สอดคล้องกับบริบทของผู้เรียน โดยจากการสังเคราะห์พบว่า มีนักวิชาการกล่าวถึงประเด็นนี้รวม ความถี่เท่ากับ 5 ผู้วิจัยจึงกำหนดให้เป็นสมรรถนะด้าน “การสร้างและพัฒนาหลักสูตร”

2.2 การออกแบบการเรียนรู้ เป็นสมรรถนะที่ครอบคลุมการกำหนดรูปแบบและยุทธวิธีการจัดการเรียนรู้ การคัดสรรสื่อการสอนที่มีความเหมาะสมกับเนื้อหา และการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ ความถี่เท่ากับ 4 โดยสรุปเป็นองค์ประกอบด้าน “การออกแบบการเรียนรู้” เพื่อสะท้อนถึงขีดความสามารถในการวางแผนเชิงปฏิบัติการก่อนการจัดการเรียนการสอน

2.3 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ องค์ประกอบนี้ให้ความสำคัญกับกระบวนการนำแผนสู่การปฏิบัติ โดยเน้นการกำหนดเป้าหมายและเนื้อหาที่ชัดเจน รวมถึงการสร้างปฏิสัมพันธ์เชิงสร้างสรรค์ระหว่างผู้สอนและผู้เรียนเพื่อให้เกิดบรรยากาศการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ ความถี่เท่ากับ 4 ผู้วิจัยจึงใช้ชื่อองค์ประกอบนี้ว่า “การจัดกิจกรรมการเรียนรู้”

2.4 การใช้และพัฒนาสื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนรู้ มิตินี้แสดงถึงความสามารถในการประยุกต์ใช้และการพัฒนาสื่อการสอนที่ทันสมัย รวมถึงการบูรณาการเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อกระตุ้นความสนใจและยกระดับคุณภาพการจัดการเรียนรู้ ความถี่เท่ากับ 5 โดยกำหนดชื่อองค์ประกอบว่า “การใช้และพัฒนาสื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนรู้”

2.5 การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ถือเป็นองค์ประกอบที่พบความถี่สูงสุดจากการสังเคราะห์ ความถี่เท่ากับ 5 ครอบคลุมถึงการออกแบบเครื่องมือและวิธีการวัดผลที่หลากหลาย การประเมินผลตามสภาพจริง และการนำผลที่ได้มาใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ผู้วิจัยจึงสรุปชื่อองค์ประกอบนี้ว่า “การวัดและประเมินผลการเรียนรู้”

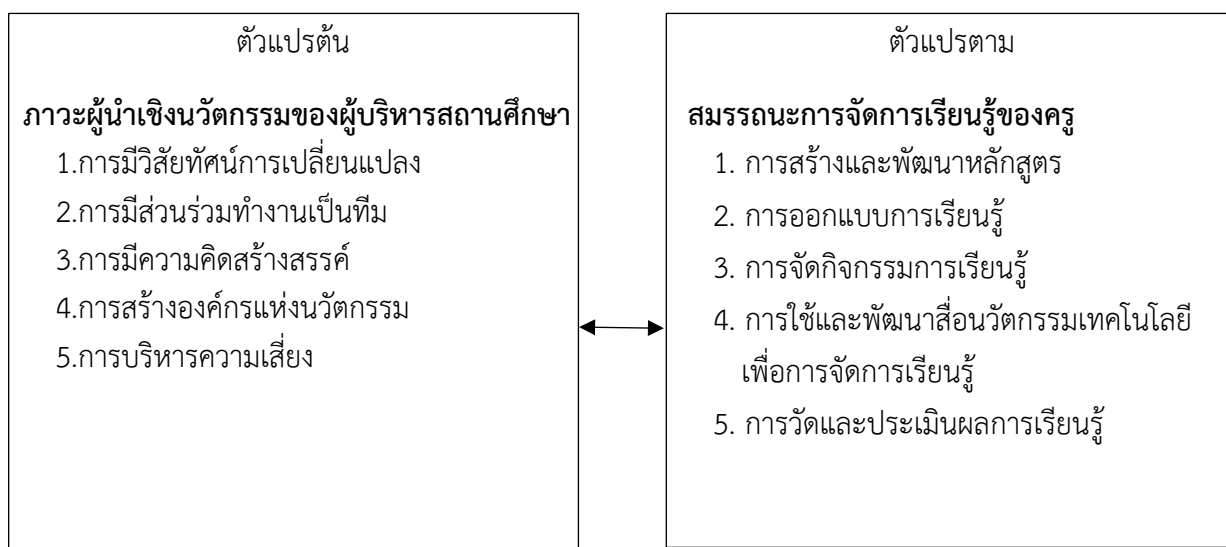
กรอบแนวคิดการวิจัย

ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารงานวิจัย หลักการ แนวคิดทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครู สังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตมีนบุรี โดยศึกษาเอกสารงานวิจัย หลักการ แนวคิดทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อกำหนดกรอบแนวคิด ดังนี้

1. ตัวแปรต้น คือ ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ผู้วิจัยได้ศึกษาและสังเคราะห์แนวคิดจากนักวิชาการ กุลชลี จงเจริญ (2561) ซึ่งได้ข้อสรุปเป็นองค์ประกอบหลัก 5 ด้าน ได้แก่ (1) การมีวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลง (2) การทำงานเป็นทีมและมีส่วนร่วม (3) การมีความคิดสร้างสรรค์ (4) การสร้างองค์กรแห่งนวัตกรรม และ (5) การบริหารความเสี่ยง

2. ตัวแปรตาม คือ สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครู ผู้วิจัยได้ศึกษาและสังเคราะห์แนวคิดจากเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพและงานวิจัยของ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2560), ปิยะนุช สุวพงษ์ (2559) และ อนงค์นาถ เคนโพธิ์ (2562) โดยกำหนดองค์ประกอบสำคัญ 5 ด้าน ได้แก่ (1) การสร้างและพัฒนาหลักสูตร (2) การออกแบบการเรียนรู้ (3) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (4) การใช้และพัฒนาสื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนรู้ และ (5) การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

จากการศึกษาความเชื่อมโยงพบว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาเป็นปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งเสริมให้ครูเกิดความตื่นตัวและพัฒนาขีดความสามารถในการจัดการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพ ผู้วิจัยจึงได้กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย

1. ประชากร ได้แก่ ข้าราชการครูสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตมีนบุรี จำนวนทั้งหมด 447 คน (ข้อมูลสถิติข้าราชการครูกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2568 จากสำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร วันที่ 13 สิงหาคม 2568)

2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ข้าราชการครูสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตมีนบุรีปีการศึกษา 2568 ได้จากการเปิดตารางสำเร็จรูป Krejcie Morgan (1970) จำนวน 210 คน จากนั้นใช้การสุ่มอย่างง่ายตามสัดส่วนจำนวนประชากรแต่ละโรงเรียน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ลักษณะเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครู สังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตมีนบุรี

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) ได้แก่ เพศ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา โดยใช้กรอบแนวคิดจากการสังเคราะห์ความถี่แบ่งออกเป็น 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการมีวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลง 2) ด้านการทำงานเป็นทีมและมีส่วนร่วม 3) ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ 4) ข้อด้านการสร้างองค์กรแห่งนวัตกรรม 5) ด้านการบริหารความเสี่ยง จำนวน 24 ข้อ

เพื่อสอบถามข้าราชการครูเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตมีนบุรี ลักษณะ แบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating scale)

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครู โดยใช้กรอบแนวคิดจากการสังเคราะห์ความถี่ แบ่งออกเป็น 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการสร้างและพัฒนาหลักสูตร 2) ด้านการออกแบบการ

เรียนรู้ 3) ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 4) ด้านการใช้และพัฒนาสื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนรู้ 5) ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ จำนวน 25 ข้อ

เพื่อสอบถามข้าราชการครูเกี่ยวกับสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตมีนบุรี ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating scale)

2. การสร้างเครื่องมือ

1) ศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎี เอกสาร บทความทางวิชาการและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตมีนบุรี เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

2) ร่างแบบสอบถามตามขอบเขตของเนื้อหาที่จะศึกษาเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพิจารณาความถูกต้องสมบูรณ์ของแบบสอบถามและข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุงแก้ไข

3) นำแบบสอบถามปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) ของแบบสอบถาม โดยนำไปหาดัชนีความสอดคล้องของคำถามกับวัตถุประสงค์ (Index of Item Objective Congruence : IOC) มีหลักเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

+1 หมายถึง ข้อคำถามสอดคล้องกับวัตถุประสงค์

0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าข้อคำถามสอดคล้องกับวัตถุประสงค์

-1 หมายถึง ข้อคำถามไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์

คัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.50 พร้อมนำมาปรับปรุงแก้ไขข้อความตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ สำหรับค่า IOC ที่ได้จากการคำนวณในครั้งนี้มีค่า IOC ระหว่าง 0.66-1.00

4) นำแบบสอบถามที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญเรียบร้อยแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับ ครูสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตมีนบุรี ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่า

5) นำแบบสอบถามที่ผ่านการทดลองใช้แล้วจัดพิมพ์เป็นฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปใช้ในการเก็บข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามพร้อมหนังสือขอความร่วมมือส่งให้ผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อเก็บข้อมูล จากกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเองและทาง Google Form จำนวน 210 ฉบับ ขอรับแบบสอบถามกลับคืนภายใน 3 สัปดาห์

2. นำแบบสอบถามที่ได้รับคืน มาดำเนินการตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม และได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาคิดเป็นร้อยละ 100 แล้วดำเนินการวิเคราะห์ผลตามขั้นตอนของการวิจัยต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

หลังจากการตรวจสอบและเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างเสร็จสิ้น ผู้วิจัยได้นำข้อมูลมาดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ โดยมีรายละเอียดการดำเนินการ ดังนี้

1) การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามตัวเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ได้จำแนกออกเป็น 5 ด้าน วิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: S.D.) โดยเกณฑ์การแปลความหมายของค่าเฉลี่ย บุญชม ศรีสะอาด (2560) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม อยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง มีภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม อยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง มีภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม อยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง มีภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม อยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง มีภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม อยู่ในระดับน้อยที่สุด

2. การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามเกี่ยวกับสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครู ได้จำแนกออกเป็น 5 ด้าน วิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: S.D.) โดยมีเกณฑ์การแปลความหมายของค่าเฉลี่ย บุญชม ศรีสะอาด (2560) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ อยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ อยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ อยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ อยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ อยู่ในระดับน้อยที่สุด

2) การวิเคราะห์ ความสัมพันธ์ โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson's Product-Moment Correlation Coefficient)

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ ดังนี้

1) การสร้างเครื่องมือการวิจัย ได้แก่ ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์เฉพาะค่าอำนาจจำแนก และค่าความเชื่อมั่น

2) ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์เฉพาะ (IOC)

3) ค่าความเชื่อมั่นโดยการคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) คำนวณได้จากสูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครู สังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตมีนบุรี ดังนี้

1) ค่าเฉลี่ย $\bar{X}$ 2) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: S.D.)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตมีนบุรี คือค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Product-Moment Correlation Coefficient)

ผลการศึกษาวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ

1. การวิเคราะห์ระดับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.28$, S.D. = .48) เมื่อพิจารณารายด้าน โดยเรียงอันดับจากค่าคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการบริหารความเสี่ยง มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ($\bar{X} = 4.29$, S.D. = .54) รองลงมาด้านการมีวิสัยทัศน์การ

เปลี่ยนแปลง ($\bar{X} = 4.28$, S.D. = .52) และด้านการมีส่วนร่วมทำงานเป็นทีม ($\bar{X} = 4.28$, S.D. = .52) ส่วนด้านการสร้างองค์กรแห่งนวัตกรรม มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\bar{X} = 4.26$, S.D. = .52)

2. การวิเคราะห์สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครู โดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.33$, S.D. = .45) เมื่อพิจารณารายด้าน โดยเรียงอันดับจากค่าคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ($\bar{X} = 4.35$, S.D. = .50) รองลงมา ด้านการใช้และพัฒนาสื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.33$, S.D. = .50) และด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.33$, S.D. = .52) ส่วนด้านการสร้างและพัฒนาหลักสูตร มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\bar{X} = 4.30$, S.D. = .50)

3. การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครู เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาแต่ละด้านกับสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครู พบว่า ทุกด้านมีความสัมพันธ์ในทางบวกในระดับสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 เรียงตามลำดับความสัมพันธ์ คือ ด้านการมีวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลงกับสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครู ($r = .761^{**}$) ด้านการบริหารความเสี่ยง กับสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครู ($r = .748^{**}$) ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์กับสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครู ($r = .740^{**}$) ด้านการมีส่วนร่วมทำงานเป็นทีมกับสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครู ($r = .724^{**}$) และด้านการสร้างองค์กรแห่งนวัตกรรมกับสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครู ($r = .724^{**}$)

อภิปรายผลการวิจัย

จากการสรุปผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมกับสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครู สังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตมีนบุรี สามารถอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ได้ ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม พบว่า โดยภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารความเสี่ยง ด้านการมีวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลง ด้านการมีส่วนร่วมทำงานเป็นทีม ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์และด้านการสร้างองค์กรแห่งนวัตกรรมการเรียนรู้ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ กุลชลี จงเจริญ (2561) กล่าวถึงพฤติกรรมของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมมีความสำคัญต่อการบริหารงานของบุคลากรในองค์กร คือ ช่วยกระตุ้นให้บุคคลเกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการปฏิบัติงาน มีจุดเน้นหรือเป้าหมายร่วมกันในการปฏิบัติงานเกิดสัมพันธภาพที่ดีภายในกลุ่ม เกิดความไว้วางใจระหว่างกันในการทำงาน สามารถสร้างแรงบันดาลใจให้กับบุคลากรให้สามารถปฏิบัติงานไปสู่วิสัยทัศน์ขององค์กรการแก้ไขปัญหาดังกล่าว ด้วยวิธีการในเชิงสร้างสรรค์อย่างมีกลยุทธ์การสร้างนวัตกรรมใหม่ และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของวัชรพงศ์ ทศนบรรจง (2563) ศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของ ผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของสถานศึกษาในโครงการโรงเรียนประชารัฐ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร พบว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

2. ผลการวิเคราะห์ สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครู สังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตมีนบุรี โดยภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่ามีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกด้าน ได้แก่ ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ด้านการใช้และพัฒนาสื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนรู้ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ด้านการออกแบบการเรียนรู้ และด้านการสร้างและพัฒนาหลักสูตรตามลำดับ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารมีส่วนสำคัญในการส่งเสริมให้ครูวิเคราะห์และพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน โดยเน้นการนำผลการประเมินมาเป็นฐานในการพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ สอดคล้องกับแนวคิดของ ปิยะนุช สุวพงษ์ (2559) ที่ระบุว่าสมรรถนะดังกล่าวต้องอาศัยทักษะและเจต

คดีที่ดีในการวิเคราะห์หลักสูตรเพื่อการออกแบบการสอนที่เต็มตามศักยภาพ และแนวคิดของ อนงค์นาถ เคนโพธิ์ (2562) ที่เน้นการบูรณาการสาระการเรียนรู้เพื่อสร้างกิจกรรมที่ให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง จนสามารถคิดเป็น ทำเป็น และแก้ปัญหาได้ การเสริมสร้างทักษะด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศ ผู้บริหารสถานศึกษามีพฤติกรรมสนับสนุนที่ชัดเจนในการเพิ่มพูนความรู้ความสามารถของครูเกี่ยวกับการใช้สื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีให้เหมาะสมกับเนื้อหาบทเรียน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ จุฑารัตน์ ชุ่มประดิษฐ์ และ เสาวณี ตรีพุทธรัตน์ (2557) ที่พบว่าสมรรถนะครูด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้อยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะความสามารถในการสร้างและพัฒนาสื่อนวัตกรรมเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

3. ผลการวิเคราะห์ระดับความสัมพันธ์ ค่าสัมประสิทธิ์สัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมกับสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครู สังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตมีนบุรี ของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์ทางบวก อยู่ในระดับสูง ทั้งนี้เป็นเพราะภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา เป็นปัจจัยเชิงกลยุทธ์สำคัญในการขับเคลื่อนคุณภาพการศึกษา โดยผู้บริหารจะแสดงออกถึงพฤติกรรมกำหนดเป้าหมายร่วมกัน และการวิเคราะห์แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษาเพื่อกำหนดวิสัยทัศน์ที่มุ่งสู่การเป็นองค์กรแห่งนวัตกรรม นอกจากนี้ ผู้บริหารยังแสดงพฤติกรรมสนับสนุนการทดลองนำนวัตกรรมใหม่ ๆ มาประยุกต์ใช้ในการทำงานอย่างเป็นรูปธรรม พฤติกรรมดังกล่าวส่งผลโดยตรงต่อการยกระดับ สมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครู ซึ่งเป็นดัชนีชี้วัดความสำเร็จในการพัฒนาผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพสูงสุด ความเชื่อมโยงของตัวแปรเหล่านี้มีความสอดคล้องกับหลักฐานเชิงประจักษ์จากงานวิจัยหลายฉบับ ดังนี้ ความสัมพันธ์เชิงบวกต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของ อนุชิต โฉมศรี (2562) ที่พบว่าภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารมีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 กับประสิทธิผลของโรงเรียนในยุคดิจิทัล ซึ่งแสดงให้เห็นว่าภาวะผู้นำดังกล่าวเป็นตัวแปรสำคัญที่ทำให้สถานศึกษาบรรลุเป้าหมายมาตรฐานสากล การเสริมสร้างสมรรถนะและขีดความสามารถของครู สอดคล้องกับงานวิจัยของ ภทนิดา จันทนกุล (2563) ที่ระบุว่าภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับสมรรถนะเชิงสร้างสรรค์ของครูในระดับสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ในทิศทางเดียวกัน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ผลการวิจัย พบว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม ในส่วนของด้านการสร้างองค์กรแห่งนวัตกรรมโดยรวมมีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าด้านอื่น ๆ ซึ่งเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับ พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ควรมีบทบาทในการสนับสนุนการพัฒนาด้านการสร้างองค์กรแห่งนวัตกรรม ให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการร่วมสร้างสรรค์นวัตกรรมร่วมกันเพื่อพัฒนาและก่อเกิดองค์กรแห่งนวัตกรรม

2. ผลการวิเคราะห์ สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครู ในส่วนของด้านการสร้างและพัฒนาหลักสูตรโดยรวมมีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าด้านอื่น ๆ ซึ่งเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการวางแผนและปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรเพื่อเป็นแนวทางในการจัดการเรียนรู้ ครูมีการจัดทำหลักสูตรให้สอดคล้องกับท้องถิ่นและความต้องการของผู้เรียน และวัดประเมินหลักสูตรเพื่อให้ได้ซึ่งหลักสูตรที่มีประสิทธิภาพในการนำมาใช้

3. ผลการวิเคราะห์ ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมกับสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครู โดยภาพรวม มีความสัมพันธ์ทางบวก อยู่ในระดับสูง ทำให้พบว่า หากจะพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะ

ผู้นำเชิงนวัตกรรมกับสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครู สังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตมีนบุรี เป็นองค์รวม จะเกิดประสิทธิภาพมากกว่าพัฒนาเป็นรายด้าน

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาแนวทางทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมเพื่อเสริมสร้างวัฒนธรรมและสภาพแวดล้อมแห่งนวัตกรรมในสถานศึกษา ส่งเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
2. ควรศึกษาเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารโรงเรียนในบริบทของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอื่น หรือในระดับการศึกษาที่แตกต่างกัน เพื่อเปรียบเทียบและขยายผลการวิจัย
3. ควรศึกษาภาวะผู้นำในด้านอื่นๆ ของผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อนำผลมาพัฒนาเป็นแนวทางในการพัฒนาสถานศึกษาต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- กุลชลี จงเจริญ. (2561). เอกสารประกอบการสอน หน่วยที่ 12 ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม ชุดวิชา 23728 นวัตกรรมการบริหารการศึกษาและภาวะผู้นำ. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- จุฑารัตน์ ชุ่มประดิษฐ์ และ เสาวณี ตรีพุทธรัตน์. (2557). คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะครูใน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1. *วารสารศึกษาศาสตร์ ฉบับวิจัยบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น*, 8(1), หน้า 75-77.
- จิตินันท์ นันทะศรี. (2563). การพัฒนาตัวบ่งชี้ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. *วารสารวิชาการและวิจัยทางสังคมศาสตร์*, 14(3), หน้า 100-101.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2560). *การวิจัยเบื้องต้น* (พิมพ์ครั้งที่ 10 ฉบับปรับปรุงใหม่). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสน์
- ปิยะนุช สุวพงษ์. (2559). *การวิเคราะห์องค์ประกอบสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูศูนย์การศึกษา นอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดร้อยเอ็ด*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต) ร้อยเอ็ด: มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด.
- ภทนิดา จันทนกุล. (2563). ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่สัมพันธ์กับสมรรถนะเชิงสร้างสรรค์ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7. การศึกษาอิสระปริญญามหาบัณฑิต). นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- วัชรพงศ์ ทศนบรรจง. (2563). ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาในโครงการโรงเรียนประชารัฐสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). นครปฐม: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2563). *นโยบายและจุดเน้นของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2564*. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). *แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579*. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.
- องค์อร ประจันเขตต์. (2557). องค์กรแห่งนวัตกรรมการศึกษา ทางเลือกใหม่ของการบริหารการศึกษา. *วารสารพยาบาลทหารบก*, 15(1), หน้า 47.

- อนงค์นาถ เคนโพธิ์. (2562). การพัฒนารูปแบบการนิเทศเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียนประถมศึกษา. (วิทยานิพนธ์ปริญญาคุุณบัณฑิต). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- อนุชิต โฉมศรี. (2562). ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนมาตรฐานสากลในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1. (สารนิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- อมรรัตน์ เตชะนอก. (2563). การบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศในศตวรรษที่ 21. *วารสารการวิจัย*, 5(6), หน้า 371-372.
- Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), หน้า 607–610.